1/2017

Velkých Svatoňovic a Markoušovic

Zpravodaj občanů

Slovo redakční rady

Vážení spoluobčané, čtenáři, dostává se Vám do rukou první číslo našeho zpravodaje roku 2017. Je zvláštní nejen tím, že jím vstupujeme do nového roku, ale především tím, že se jedná, po zaregistrování na Ministerstvu kultury České republiky, o „nový" čtvrtletník - periodický tisk územního samosprávného celku v ČR.

Toto cítí redakční rada jako závazek pro další zkvalitňování našeho zpravodaje. Jak jsme již dříve uváděli naším cílem je především postihnout život naší obce a spolků v ní působících. Vedle toho zprostředkovávat informace od institucí a úřadů občanům obce, ale i v případě potřeby a žádostí Vás - občanů naší obce zprostředkovávat a získávat odpovědi na otázky, které Vás zajímají.

Z toho důvodu Vás redakční rada opětovně oslovuje a žádá o Vaše příspěvky, případně dotazy. Můžete je zasílat na elektronickou poštu na adresu zpravodaj@velkesvatonovice.cz nebo předávat na obecní úřad, případně vhodit do schránky na obecním úřadě.

Pokud se necítíte být dostatečně připraveni na samostatné zpracování příspěvku, stačí nás oslovit a některý člen redakční rady s Vámi příspěvek rád zpracuje. V případě potřeby a závažných okolností jsme připraveni zachovat a chránit i Vaší anonymitu.

Redakční rada pracuje ve složení:

Předseda:	starosta obce
šéfredaktor:	Dr. Josef Dvořák
členové:	Vladimír Kuhn,
	Lída Špetlová,
	Jana Šrejberová

Redakční rada

Kdy a kde jsme pro Vás

Obecní úřad

www.velkesvatonovice.cz
www.facebook.com/velsvat

Spojení:

tel.:	499 881 860
starosta:	724 180 857
místostarosta:	733 740 275
E-mail:	urad@velkesvatonovice.cz

Úřední hodiny:

Po,St	8:00-12:00, 13:00-17:00
Út,Čt	8:00-12:00

Sběrný dvůr Trutnov:

Po a Pá	13:00 – 17:00
St	8:00 – 11:00
So	8:00 – 12:00

Sběrné místo Velké Svatoňovice:

Po – Pá	8:00 – 15:00

Svoz nebezpečného odpadu bude proveden 8. 4. 2017

Obecní knihovna:

Po	17:00-19:00

Hasičské muzeum je možno navštívit po dohovoru s panem Šafářem - tel. 777 113 858

Poruchy:
dodávky vody: tel. 733 740 273, 733 740 274 (voda@velkesvatonovice.cz)
obecního rozhlasu tel. 733 740 273, 733 740 274
dodávky Elektřiny – ČEZ Distribuce poruchy 800 850 860
dodávky plynu – RWE 800 11 33 55

Sloupek starosty obce

Vážení spoluobčané!

Zdravím Vás v novém roce. Po čtyřech měsících ve funkci starosty, si dovolím konstatovat, že se nám daří pracovat na rozvoji obce i kontaktu s občany. Vaše podněty se snažíme řešit v co možná nejkratší době a doufáme, že i k Vaší spokojenosti. Uvítáme jakékoliv Vaše připomínky. Vždy je co zlepšovat. V nejbližší době dojde na úřadě k personálním změnám, bude vyhlášeno výběrové řízení na pozici úředníka.

Letošní zima se ukázala v plné síle. Ve dnech s vydatným sněžením vyjíždějí naši zaměstnanci již ve tři hodiny ráno a pracují na odklízení sněhu často až do večera. Pracují postupně, systematicky, podle důležitosti komunikací. Není v našich možnostech vyhrnout nebo posypat všechny cesty najednou. Na kritická místa jsme nainstalovali nádoby s posypovým materiálem. Prosíme Vás o zpětnou vazbu.

Na podzim 2016 proběhla digitalizace pozemků v katastru Velkých Svatoňovic. Řada z Vás využila možnosti osobní konzultace s pracovníky katastrálního úřadu. Spoluobčany, kteří jsou majiteli nemovitostí, u kterých se z důvodu digitalizace změnila výměra nebo číslo parcely, upozorňujeme na povinnost podat si dílčí daňové přiznání na Finanční úřad v Trutnově.

V roce 2017 nás čekají nemalé úkoly. Tím největším je začít s budováním kanalizace a nové ČOV ve spodní části obce. I přes finanční náročnost celé akce chceme nadále pokračovat v investicích do obecního majetku v Markoušovicích i Velkých Svatoňovicích. Aktuálně například zadáváme vypracování geometrických plánů pro zaměření obecních cest, abychom je mohli postupně opravovat.

Věřím, že jste s fungováním OÚ spokojeni, i když ne vše se dá vyřídit na počkání. Držte nám palce a pomáhejte nám při zvelebování naší obce.

S přáním všeho dobrého v roce 2017

Petr Martinec, starosta obce

Počet obyvatel v obci

První známý statistický údaj o počtu obyvatel ve Velkých Svatoňovicích jako samostatné obci můžeme nalézt ve Sborníku soudního okresu Úpického, který sestavil Vilém Schreiber a který byl vydán v roce 1929 tiskem a nákladem knihtiskárny V.J.Ehla v Úpici. V tomto sborníku máme možnost vysledovat postupný nárůst obyvatelstva naší obce od roku 1654, kdy bylo ve Svatoňovicích 197 obyvatel, až do sčítání obyvatelstva z roku 1921, kdy je uveden počet obyvatel 1289. V této době měli ještě jako samostatné obce Markoušovice 433 a Starý Sedloňov 414 obyvatel.V roce 1930 měly Velké Svatoňovice 1462, Markoušovice 415 a Starý Sedloňov 410 obyvatel a od té doby počet postupně klesal.

V roce 1949 před sloučením obcí měli Markoušovice 262 a Starý Sedloňov 256 obyvatel. Velké Svatoňovice měli 1057 obyvatel. Od té doby byly jako obce vedeny Velké Svatoňovice a Markoušovice.

V roce 1976 byly v rámci dalších administrativních změn rozhodnutím ONV v Trutnově sloučeny Markoušovice s 361 obyvateli s Velkými Svatoňovicemi, které v té době měli 1016 obyvatel. Od tohoto data jsme společnou obcí Velké Svatoňovice s místní částí Markoušovice. Starý Sedloňov je používán pouze jako místní popisný název a katastr pozemků.

K 31.12.2015 měla naše obec 1233 obyvatel.

K 31.12.2016 máme 1230 obyvatel. V období mezi těmito daty v naší obci zemřelo 14 občanů, narodilo se 15 dětí, přistěhovalo se 27 a odstěhovalo 31 obyvatel.

Souhrnně řečeno v roce 2016 se o 3 snížil počet obyvatel v naší obci. To koresponduje i s vývojem ve východočeském regionu, kde je nás stále méně. Zatímco počet obyvatel Česka po letech mírně stoupá, východ Čech se stále vylidňuje. Obyvatel v kraji ubývá již řadu let. Statistici spočítali, že pokud se porodnost zásadně nezvýší, poklesne počet obyvatel ve východních Čechách až o 20 procent.

Vladimír Kuhn
Dr. Josef Dvořák

Informace pro občany

Svoz komunálního odpadu

V roce 2017 bude svoz komunálního a separovaného odpadu dále provádět společnost TRANSPORT Trutnov s.r.o..

Svozovým dnem zůstává čtvrtek s poplatkem:

zelená známka týdenní svoz 52 svozů	1.953 Kč
žlutá známka čtrnáctidenní svoz 26 svozů	981 Kč
modrá známka měsíční svoz 13 svozů	528 Kč
Jednorázová známka	53 Kč
svozový pytel	53 Kč
pytel PDO (uložení na kontejner na sběrném místě OÚ)	40 Kč

Svozy je možno uhradit v hotovosti do 17.2.2017 na Obecním úřadě. Po zaplacení obdržíte novou známku na popelnici a svozový kalendář. Do 17.2.2017 bude svoz prováděn i na známky z roku 2016.

Svoz nebezpečného odpadu bude zajištěn 8.dubna 2017- trasa a čas bude upřesněn letákem a vyhlášením v obecním rozhlase.

Zálohy na vodné a stočné

Zálohy je možné si sjednat v individuální výši, se splatností do 30.6.2017 na obecním úřadě.
V souvislosti s poplatky by chtěl obecní úřad upozornit, že eviduje neuhrazené poplatky a faktury z roku 2016 a žádá občany, aby si provedli kontrolu úhrad a své případné nedoplatky uhradili v co nejkratší době.

Poplatek za psa

1. pes	100 Kč /rok
každý další pes	200 Kč/rok

Poplatek je splatný do 31.3.2017

Zasedání zastupitelstva

Od vydání předchozího čísla Zpravodaje se sešlo obecní zastupitelstvo 2x - 9. listopadu a 21.prosince.

Na nich zastupitelstvo projednávalo otázky zajištění chodu obce a správu majetku. Především se jednalo o směnu, případně prodej nebo odkup pozemků tak, aby evidence na katastru odpovídala skutečnosti. Schválilo dotace na činnost spolků a obecně prospěšných společností působících ve prospěch občanů naší obce. Projednalo a schválilo rozpočtová opatření k financování chodu obce jak v uplynulém období, tak do začátku roku 2017.

Ve zvláštním bodu se zabývalo správou a pronájmem obecního majetku, kde samostatným bodem byl pronájem K-Klubu a obecní hospody. V neposlední řadě projednalo změny v obsazení pracovního místa na Obecním úřadě. V měsíci lednu až únoru bude vypsáno veřejné výběrové řízení na obsazení uvolněného místa.

Podrobné zápisy a usnesení můžete najít na stránkách a vývěsce obce.

V následujícím období plánuje zastupitelstvo své jednání na 8. února, 8.března a 12 dubna. Na všechna jednání jste srdečně zváni.

Změny kolem nás

Více než před rokem -17.listopadu 215- shořel sklad slámy u kravína ve Starém Sedloňově.

Původce požáru nebyl dodnes odhalen. Ale o to nám nejde. Chceme na této události ukázat různý vztah majitelů nemovitostí ke svému majetku a tváři naší obce. Zemědělské družstvo Velké Svatoňovice bezprostředně po dohašení požáru zahájilo práce na obnově skladu. Dnes na místě původního skladu stojí pěkná hala, která dá se říci i zlepšila vzhled místní části Starý Sedloňov, kterou všichni návštěvníci i projíždějící nepřehlédnou. Doplňuje stavbu kravína a tak nějak k naší obci patří.

Vedle toho nový vlastník objektu původní textilní továrny, která stála v Markoušovicích více než 100 let a po většinu své existence dávala práci místním občanům, se rozhodl ji zbourat. Vyjednal si všechna nezbytná povolení a obdržel od stavebního úřadu ve Rtyni v Podkrkonoší demoliční výměr. Bourací práce probíhali od poloviny listopadu do poloviny prosince roku 2015. Všichni jsme čekali jak to bude pokračovat. Dočkali jsme se však pouze toho, že začátkem roku 2016 odjela bourací technika a nám místo továrny vznikla uprostřed obce skládka nepoužitelného stavebního materiálu, lépe řečeno suti. Všichni doufáme, že nový rok přinese i do této části obce změnu k lepšímu.

Dr. Josef Dvořák

Základní škola

Na naší škole, kterou letos navštěvuje 32 žáků, je mimo vyučování kladen důraz i na další aktivity, a ne jinak tomu bylo i v uplynulých měsících.

V říjnu si děti připomněly svátek z anglosasky mluvících zemí - Halloween . Večer se sešly ve škole, kterou pro tuto noc vyměnily za pohodlné postele ve svých domovech. Ptáte se proč? Přeci proto, aby zde přenocovaly. Celý večer

se nesl v duchu Duchů a masek. Děti si připravily masky, které představily, zatančily si a nejlepší tanečníci a tanečnice byli odměněni sladkostmi. Po vyčerpávajícím tanečním maratonu se strašidla posilnila buchtami a moštem a vyrazila na noční stezku odvahy. Po návratu se ještě některé děti „bály" u filmu a pak již spokojeně usínaly.

Listopad přinesl svátek Svatého Martina. Při této příležitosti proběhl ve škole Den otevřených dveří. Děti se svými rodiči se zapojily do tvoření. Pekly martinské rohlíčky, vyrobily si růžičky ze suchého spadaného listí, vytvořily si sádrový kachel s obtisky listů a ozdobily si tričko batikou s podzimním motivem. Snad všichni si připravili lucerničky. To proto, že ti, kdož vydrželi, se vydali po setmění vítat Sv. Martina, který přijel na koni

zahalen do svého červeného pláště, přivezl sníh a poslechl si písničky, které mu děti zazpívaly. Po jeho odjezdu děti stihly najít i tajný poklad ukrytý u kapličky.

V tomto měsíci jsme se vypravili i do Horního Maršova do střediska Sever, kde byla připravena ukázka environmentální výchovy pod názvem „Co skrývá popelnice".

Ale to už se přiblížil čas, kdy bylo třeba začít nacvičovat vystoupení na vánoční besídku. Děti začaly vyrábět přání, učily

se koledy a texty svých rolí, s pomocí rodičů připravovaly oblečení postav, které v pohádce O dvanácti měsíčkách ztvárnily. Spolu s dětmi z mateřské školy své umění předvedly hned dvakrát, pro seniory a den poté i pro své rodiče. Celý prosinec proběhl ve vánoční atmosféře, ve které nesmělo chybět pečení cukroví již v nové zařízené školní kuchyni, pohádka, návštěva Sv. Mikuláše v doprovodu čertů a anděla, koledy, výroba adventních věnců, zdobení stromečku nebo rozdávání dárků. Děti se v hojném počtu sešly u rozsvěcování vánočního stromu před Obecním úřadem, u kterého si zazpívaly koledy společně s příchozími.

Vedle toho jsme navštívili ve Rtyni v Podkrkonoší vystoupení žáků a žákyň taneční školy Bonifác. Členy taneční školy jsou i žákyně naší školy a přesvědčili jsme se, že jim to jde!! Děkujeme za krásný zážitek.

Dětem se líbila vánočně laděná výstava v Malých Svatoňovicích, kterou jsme navštívili před vánočními prázdninami.

Po celý podzim v rámci tělesné výchovy děti absolvovaly plavecký výcvik, v jehož závěru si všichni porovnali své síly v závodech a vítězové si odnesli diplomy.

Do nového roku 2017 přejeme všem krásné okamžiky plné lásky, zdraví a úsměvů ve tvářích!

Mgr. Jana Nosková

Informace z mateřské školy:

V říjnu a v listopadu jsme s dětmi jeli do Rtyně v P. na pohádky – Babička školnice a Krakonošova mlha.

Začátkem listopadu proběhl ve školce již tradiční „dýňový týden", kdy si děti ozdobily nejen trika (savovací metodou), ale i mandarinky (viz foto). Ještě v tomto měsíci jsme si společně se ZŠ zajeli do Horního Maršova na ekologii zaměřený výlet, kde si děti vyrobily voňavé polštářky.

V prosinci nás ve školce navštívil jak Mikuláš s andělem a čerty, tak i „Ježíšek". Od obou děti dostaly štědrou nadílku.

Pro rodiče i seniory jsme s dětmi nacvičili krátké vánoční pásmo, které jsme předvedli na předvánočních vystoupeních.

Děti si také připravily drobné dárečky pro rodiče a seniory, kterým je v předvánočním týdnu také odnesly.

Děti i zaměstnanci přejí všem hodně štěstí v roce 2017.

Květa Fialová

Z Mraveniště v Markoušovicích Vám přejeme příjemně prožitý rok 2017.

Ve škole i školce si s dětmi užíváme zimních radovánek a sněhu a každý den pozorujeme, jak je příroda nádherná a jedinečná. Společně také prožíváme slavnosti daného ročního období. Na podzim to byla Svatomartinská slavnost, ve které jsme si připomněli legendu o sv. Martinovi a rozdělili se navzájem a se sousedy o martinské rohlíčky, které jsme napekli. Pak už následovalo období adventu a těšení se na Ježíška, děti si prošly na slavnosti se světýlky adventní spirálu a světýlka si uchovaly uvnitř svých srdíček. Před vánočními prázdninami jsme se ještě rozloučili společným posezením a zpíváním koled.

V listopadu jsme v tělocvičně uspořádali akci s živou hudbou a občerstvením jako poděkování dobrovolníkům a příznivcům, kteří nám v létě pomáhali s rekonstrukcí budovy a podporují nás i nadále.

Z větších akcí, které jsme pořádali, zmíním Den otevřených dveří a Rozsvícení vánočního stromu v Markoušovicích.

Den otevřených dveří v Mraveništi

Sobota 26. 11. 2016 byla Dnem otevřených dveří v naší nové budově v Markoušovicích. Nad vchodem se nově leskl barevný keramický nápis Mraveniště, který vytvořily děti v projektu Vyzdobme si školu podpořený Královehradeckým krajem. Návštěvníci si mohli prohlédnout celou budovu, zavítat do v létě rekonstruovaných prostor dětské skupiny i základní školy. Na chodbě je čekala výstava fotografií ze života školáků a ve třídě se zájemci mohli zúčastnit ukázky výuky matematiky podle prof. Hejného a vyzkoušet si tuto metodu sami v praxi. V družině a jídelně pak na všechny čekalo malé pohoštění a posezení, které jsme připravili společně s rodinami školáků. V jídelně už od rána současně probíhalo adventní tvoření, kde si děti i rodiče mohli vyrobit vánoční ozdoby a adventní věnce. Během dopoledne jsme v Mraveništi napočítali 50 dospěláků a 32 dětí, zavítali k nám rodiče s malými dětmi i místní pamětníci, kteří zavzpomínali, jak do této školy chodili před 70 lety. Bylo to příjemné dopoledne a my už se těšíme na další příležitost k setkání.

O rozsvícení vánočního stromu v Markoušovicích je ve zpravodaji samostatný příspěvek **A co nás čeká v následujícím období?** Těšíme se na setkání s pamětníky školy v Markoušovicích, se kterými si zavzpomínáme, jak to před desítkami let ve škole chodilo. Dále plánujeme komunitní setkání se zájemci o naši současnou školu a školku. V březnu vás zveme do tělocvičny na „Sousedský bál" s živou kapelou a v dubnu se těšíme na oblíbené velikonoční tvoření. Bližší informace o celém Mraveništi a plánovaných akcích najdete na našem webu www.domraveniste.cz.

Přejeme všem hodně radosti, lásky a úsměvů ve tváři a těšíme se na setkávání v tomto roce.

Za celý tým Mraveniště
Eva Portychová

I v našem okolí je živo

Malé Svatoňovice navštívil císař František Josef I.

V neděli 6. listopadu navštívil sousední obec Malé Svatoňovice Císař František Josef I.

Na nádraží přijel historickým vlakem z Jaroměře za doprovodu vojáků historických jednotek i civilistů v dobových kostýmech.

Po vystoupení z vlaku dekoroval vybrané vojáky výročním vyznamenáním. Na pe-

ronu se podávalo občerstvení z historické polní kuchyně. To obdrželi i všichni vojáci na čele s císař pánem i jejich doprovod. Akce byla doprovázena vystoupením skupina Klapeto a folklorní soubor Barunka za doprovodu skupinou Ritornello Praha.

Historický vlak odjel do Trutnova. Vojsko a všichni účastníci zůstali na nádraží v Malých Svatoňovicích. Akci navštívilo i mnoho občanů z naší obce.

Bohuslavický Klub českých turistů připravil i na Silvestra 2016 tradiční setkání na Čížkových kamenech. Již po jednadvacáté se sešli lidé z přilehlých obcí, aby se pozdravili, popřáli si vše nejlepší do nového roku a nejen projevit přání pevného zdraví, ale také něco pro něj poslední den v roce udělat. Při nezbytném opékání buřtů se vzpomíná i na ty. kteří se již setkání nemohou zúčastnit, ale především na krásné chvíle společně prožité.

Pevně věříme, že tradice přetrvá i do dalších let.

text a foto Dr. Josef Dvořák

SDH Markoušovice disponuje novým vozem

Jak jsme Vás již informovali, v měsíci září jsme sice úspěšně absolvovali technickou kontrolu s naším vozem Avia, nicméně ihned po této kontrole se u vozu prokázal žalostný stav elektroinstalace. Tento fakt nás donutil podat podnět na obec Velké Svatoňovice, která vyhodnotila, že oprava automobilu již nebude vzhledem ke stavu rentabilní. Jako na zavolanou byl obci nabídnout vůz Avia A31 z Malých Svatoňovic, kde také obměnili část vozového parku. Obec toto vozidlo zakoupila a ve středu 21. prosince 2016 nám jej předala. Na tomto voze funguje dle krátkého seznámení s ním vše. Děkujeme vedení obce za pomoc a rychlé vyřízení krizové situace.

V lednu poté proběhla v místní sokolovně Výroční valná hromada, na které byla zhodnocena celková činnost sboru, a také bylo oceněno několik našich členů za věrnost. Valnou hromadu navštívili i zástupci přespolních sborů, též jsme přivítali do svých řad několik nových členů. Tímto bych ráda přizvala každého, kdo má chuť stát se dobrovolným hasičem a podílet se na dění v naší obci, může tak učinit a to kontaktováním telefonního čísla 724832741.

Na závěr bych jménem SDH Markoušovice popřála všem občanům do nového roku hlavně hodně zdraví, lásky, úspěchů a spokojenosti.

Dita Seidlová, jednatelka SDH

SDH Velké Svatoňovice

Naši mladí hasiči nelenili a začátkem nového školního roku se začali připravovat na další soutěž. Zopakovali si vázání uzlů, házení kuželek i poznávání grafických značek, aby se mohli zúčastnit dne 10.12.2016 19.ročníku Mikulášského klání ve Rtyni v Podkrkonoší - Orlovně.

Od nás soutěžila celkem 3 družstva (2 starší a jedno mladší). Umístili se na krásném 11. a 15. místě starší žáci a družstvo mladších obsadilo 11.místo z celkem 42 zúčastněných družstev z různých sborů.

Při plnění soutěžních disciplín jsme zjistili, že máme ještě drobné nedostatky, na jejichž odstranění musíme zapracovat. Tato soutěž byla pro nás pro všechny spíše takovým „odpočinkovým závodem". Děti měl naladit na předvánoční čas a jak se na Mikulášské klání sluší bylo zakončeno předáním dárků od čerta a Mikuláše.

Myslím, že nejen náš kolektiv ale i kolektivy jiných sborů si to náramně užily a my se už teď těšíme na další 20.ročník Mikulášského klání v roce 2017.

Pomoc ostatním

Naše organizace nežije jen sama pro sebe. Trvale dbáme na prohlubování znalostí potřebných k případným zásahům. V tom pomáháme i jiným organizacím, spolkům a klubům.

10.října náš člen, Petr Šafář provedl přednášku z První pomoci v knihovně v Červeném Kostelci pro místní klub Pohoda.

Členy klubu seznámil, jak teoreticky tak i prakticky, s poskytnutím první pomoci při různých zranění a předvedením kardiopulmonální resuscitace a použití automatizovaného externího defibrilátoru. Přednáška měla velký ohlas s přáním poskytnutí dalších přednášek v letech budoucích. Věříme, že poznatky z ní nebudou muset účastníci použít v praxi, ale co kdyby.

Lucie Winterová

Dokončili jsme první etapu Markoušovické návsi

V pátek 28.října jsme u příležitosti výročí vzniku republiky otevřeli dokončenou 1. etapu naší nové návsi. Završili jsme tak naše více než roční úsilí o něco nového, co nás pevně věříme přežije a zůstane odkazem pro naše následovníky.

Jak připomněl při otevírání vedoucí týmu pan Kašpar, odpracovalo se více než 1.600 brigádnických hodin při plánování

a realizaci naší návsi. Největší brigádou bylo sázení 15.října, ale nelze opomenout i menší brigády, které předcházely.

Při otevírání zaznělo i poděkování firmám, především panu Vyhlídovi z Malých Svatoňovic, za provedení odborných prací těžkou technikou a našim sponzorům. Zvláště nadaci VIA a jejím dárcům společnosti NAT4Gas a Horbach a společnosti T-Mobil. Ale i menší dárci přímo z obce nebo blízkého okolí, jako Orlické uzeniny, společnost Rest, pan Aleš Těžký a všichni ti, kteří adoptovali při výsadbě stromy či skupiny keřů.

Realizační tým mile překvapil zájem obyvatel, kteří se na otevření návsi sešli. Ukazuje se, že když vzniká něco nového, tak to podněcuje i zájem, který se přetváří v podporu a následně i v přímé zapojení do tvorby.

Všechny trochu mrzelo, že se již nemohli po návsi projít. Její prostor byl totiž po deštích a zemních pracích prakticky celý rozbahněný. A tak jsme se společně kochali pohledem na osázený prostor a především nově zbudovanou zvoničku. Její Zvon otevření návsi slavnostně zakončil.

Konec dne to však nebyl. Přesunuli jsme se do místní tělocvičny, kde pro nás zatančila skupina Staré Westy z Velkých Svatoňovic a step studio Rodeo z Trutnova. Po nich hrála pro všechny country skupina z Trutnova. A tak se příjemné odpoledne překulilo ve večer. Společně jsme si zazpívali i zatančili.

Příjemně strávený den nás naplnil optimismem a nalil nám nové síly na budování dalších etap naší návsi v následujícím období.

J. Dvořák, foto J. Špetla

Sokol Velké Svatoňovice

Předsilvestrovský badmintonový turnaj 30.12.2016

Badmintonoví nadšenci se sešli ve velkosvatoňovické tělocvičně v pátek 30. prosince 2016 k již tradičnímu turnaji amatérů, který pořádá Aleš Vlček.

Od rána se dobrá nálada účastníků, sportovců přenášela na kurty a všichni hráči se snažili podávat co nejlepší výkony a srdnatě bojovali do posledního míčku.

Turnaj čtyřher se hrál losovaným systémem, takže nikdo netušil, kdo bude jeho spoluhráčem. Jen náhoda k sobě přiřadila dvojice, které si zahrály v tabulce vždy jeden set do 21 bodů. Sešlo se celkem deset badmintonistů (Aleš Vlček, Láďa Bradáč, Mirek Jiruše, Tonda Šrejber, Martin Seidel, Vlasta Seidelová, Jarda Petráš, Láďa Kubák, Libor Valeš a Honza Kult), tedy pět dvojic. Systémem každý s každým tak v jednom kole odehrála dvojice vždy čtyři zápasy. Rozlosování se po ukončení kola opakovalo a tak se dvojice změnily a pokračovalo se v soubojích.

V turnaji nešlo nikomu ani tak o vítězství, jako o radost ze hry a dobrý pocit z pohybu, kterého jsme si mezi svátky při posedávání u cukroví a dalších dobrot moc neužili. Proto všem účastníkům patří poděkování za chuť si jít zasportovat a užít si jeden příjemný den strávený mezi prima přáteli.

Děkujeme Alešovi za organizaci hry, Láďovi za výborný guláš a všem ostatním za účast na vydařené sportovní akci.

Vlasta Seidelová

Staré Westy

Stále se scházíme každou středu odpoledne a zatancujeme si s chutí našich 12 nacvičených tanců. To víte jsme sice stále mladé, ale přes to Staré Westy, a tak musíme stále trénovat a opakovat, protože naše hlavy již začínají děravět. Vždy se těšíme na vystoupení ve kterých můžeme předvést co umíme. Vystupujeme zpravidla na pozvání při různých akcích u nás i v okolí.

Tak tomu bylo i v minulém období jak se píše i na jiném místě zpravodaje. Pro úplnost připomínáme, že to bylo 28. října v Markoušovicích, 28. listopadu na Mikulášské seniorů v Malých Svatoňovicích, 29. listopadu na setkání seniorů v Hostinném a v neposlední ředě 15. prosince na setkání seniorů u nás.

Zájem jiných spolků o naše vystoupení nám dodává chuť do nácviku dalších country tanců. Na závěr bych hctěla jen podotknout, že mezi sebou rádi přivítáme i nové zájemce o tancování se snahou naučit se něco nového pro potěšení sebe i ostatních.

Lída Špetlová

Stolní tenisté

Oddíl stolního tenisu uspořádal v sobotu 17. prosince tradiční Vánoční turnaj. Do místní tělocvičny přišlo 20 hráčů. Mimo našich stolních tenistů se zúčastnili hráči z Nového Bydžova, Jaroměře, Prahy, Jánských Lázní, Úpice a Rtyně v Podkrkonoší.

Turnaj vyhrál Ondřej Hnik z oddílu Josefov-Jaroměř. Naši borci se umístnili ve středu tabulky na 8-16 místě. Ve čtyřhře jsme byli úspěšnější a obsadili druhé a třetí místo.

Všichni si pochvalovali příjemné chvíle při sportovní aktivitě a již dnes se těší na Velikonoční turnaj. Jen něco kalí radost a to je nedostatek nových mladých hráčů a tak bychom mezi sebou rádi přivítali nové zájemce o tuto zajímavou hru.

TJ Sokol Markoušovice

5.listopadu uspořádal oddíl volejbalu TJ Sokol Markoušovice tradiční dušičkový turnaj. Zúčastnily se čtyři smíšená družstva. Domácí Sokol Markoušovice, Suchovršice, Crk Crk z Velkých Svatoňovic a Moribundus složený z příznivců volejbalu a našich kamarádů. Složení týmů, kdy základ tvoří hráči z daných obcí a je doplněn kamarády nebo kamarádkami z přilehlých obcí nebo měst, vypovídá o přátelství hráčů v jednotlivých oddílech tak mezi oddíly. V každém družstvu musí hrát alespoň jedna žena. Po urputných bojích při zápasech každého s každým vítězství získalo družstvo Moribundus, které po celý turnaj neztratilo ani jeden set.

Domácí trochu mrzelo, že se letos neumístili, jak se říká na bedně a obsadili až poslední, ale za to krásné čtvrté místo.

Se svou bodrostí to pojali tak, že se stali dobrými hostiteli a hosta je přeci nutno nechat zvítězit. Jak si pro sebe řekli, vrátíme jim to zase my u nich. A taky že jo. Hned 6. prosince jsme vyhráli Mikulášský turnaj v Malých Svatoňovicích a následně 25. prosince na Vánočním turnaji v Suchovršicích jsme obsadili 2. místo.

Sportovat se nepřestalo o Vánočních prázdninách ani v naší tělocvičně. Po roční odmlce oživil pan Marek Baše tradici Vánočního turnaje v nohejbalu trojic, který proběhl pod patronací naší TJ. Velkou novinkou, a překvapením bylo zapojení dvou mládežnických družstev. Že by se začalo blýskat na lepší časy a sport nebyl již pouze doménou starší a střední generace?

Turnaje se celkem zúčastnilo 7 družstev. Jak z Markoušovic, tak z blízkého okolí (Úpice, Rtyně, Červený Kostelec). Hrálo se každý s každým. Vítězství získalo družstvo ze Rtyně v Podkrkonoší. Celý den tak byl prodchnut sportem a doplnil pohodu a klid vánočních svátků o pohyb a pomohl spálit navíc nasbírané kalorie.

Velkou změnou v činnosti TJ Sokol Markoušovice je vznik mládežnického kroužku nebo můžeme říci všesportovního oddílu. Zatím není zcela vyhraněno zaměření. Nejraději hrají florbal, ale nebrání se ani vybíjené, kopané, překážkové dráze a dalším. Celkem se schází 10 až 12 dětí ve věku od 5 do 15 let. Dá se říci, že tím pan Frýba završuje mnohaleté úsilí místního Sokola o zapojení mládeže do aktivního vyžití. Pevně věříme, že se připojí i další a v budoucnu dostane kroužek vedle všestrannosti i konkrétní sportovní zaměření se zapojením do soutěží.

Rádi mezi sebou přivítají další zájemce z řad dětí, ale i pomoc rodičů při vedení oddílu.

Schází se pravidelně v pondělí od 17:30 v místní tělocvičně.

J. Dvořák, foto J. Špetla

Vánoční strom Markoušovice

V podvečer třetí adventní neděle se v Markoušovicích opět rozsvítil Vánoční strom. Dopolední přípravy, zkoušky a stavění stánků lemovaly provazy deště a na zemi se tvořily louže a potoky vody. Vše ustalo hodinu před zahájením programu a na cestu do kostela již doprovázel všechny zúčastněné kužel slunečních paprsků a duha, která vytvořila symbolický most. Důstojnou a sváteční atmosféru vytvořil v kostele sbor Colaudemus, který nám svým pěveckým koncertem a mluveným slovem přiblížil příběh Marie, Josefa a Ježíše. Po závěrečném společném zpěvu jsme pokračovali v Sokolovně. Hudebně-divadelní pásmo Svatá Lucie noci upije v režii Petra Lanty nás

zavedlo do světa legend, tradic, pořekadel a písní, které se k tomuto svátku váží a poukázalo také na světlo, které neseme všichni v sobě a které je nejen v čase dlouhých nocí tolik potřebné. Pátou hodinu odzvonil místní zvoník v prostoru vznikající Návsi a za doprovodu žesťového kvintetu se rozsvítil i vánoční strom. Zpěv Hanky Machačové posílily i hlasy lidí z publika. Z druhé strany provizorního náměstíčka se ozývalo kovář-

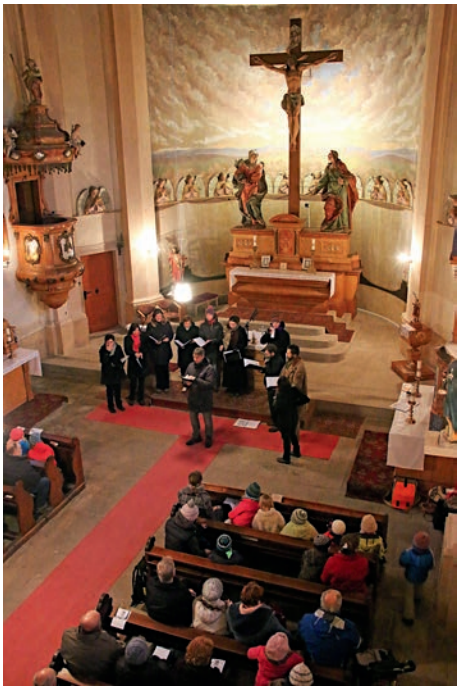

ské kladivo, punč voněl vzduchem, na jar-

marku jsme si mohli koupit výrobky zručných prodejců i dětí z naší školy a vánoční výzdoba vznikala i na místě ve stánku pro dětské tvoření. Popřáli jsme všem krásné a pokojné svátky Vánoční a pevné zdraví v roce 2017. Zároveň chceme vyslovit i velké poděkování především místnímu spolku Mraveniště, který za spolupráce a podpory dalších místních spolků a institucí vše připravil. Vedle něj za připomenutí stojí místní Sokol, skupina Českého červeného kříže a v neposlední řadě i obec Velké Svatoňovice a

Svazek obcí Jestřebých hor, ale i sourozenci Špetlovi, kteří zajistili tak jako u jiných akcí pořádaných v obci, ozvučení prostoru a fotodokumentaci. Ti všichni a mnozí další přispěli pomocnou rukou nebo finanční podporou akce.

Velká věc může totiž vzniknout jen díky spoustě drobných, ale důležitých dílků v podobě každého z nás.

V. Kubjatová, foto J. Špetla

Místní skupina ČČK Markoušovice

Ani v posledním čtvrtletí loňského roku náš spolek nezahálel a naše aktivity se tentokrát nesly ve znamení práce a příjemných setkání. V říjnu se předsedkyně a jednatelka zúčastnily již tradičního výjezdního zasedání Výkonné a Dozorčí rady Oblastního spolku ČČK Trutnov. Cílem se stal Harrachov, kde jsme společně navštívili místní sklárnu. Na schůzi se řešily nejen záležitosti oblastního spolku jako takového, ale i mnoho těch, které přímo ovlivňují činnost místních skupin jako je ta naše.

V závěru října proběhla brigáda na hřbitově, na kterou i přes nepříznivé počasí přišla celá řada našich členů stejně jako i dalších občanů naší vesnice, kteří mají zájem na tom, aby hřbitov vypadal upraveně. Za to jim všem patří velký dík!

Další velmi vydařenou událostí loňského roku bylo každoroční setkání všech místních skupin. Jako místo setkání byl vybrán hotel Ettel v Dolním Dvoře. Za naši skupinu se ho zúčastnilo 7 členek, které nás reprezentovaly v nově poříze-

ných slušivých tričkách s logem Českého červeného kříže. Dvoudenní pobyt byl až do poslední minuty využitý k čerpání inspirace pro další činnosti, výměně zkušeností a povídání nejen o nadcházejících Vánocích.

Jednou z posledních akcí loňského roku bylo předvánoční posezení u Aleše první prosincovou sobotu. I přes počáteční problémy s počítačovou technikou se nám podařilo promítnout si fotky z loňských akcí a připomenout si tak nejednu humornou situaci, kterou jsme společně zažili. Zároveň jsme diskutovali o činnostech a akcích, které bychom rádi realizovali v roce 2017. Ať už zdravovědnou přednášku nebo výšlap pro zlepšení kondice našich členů.

Ve druhé polovině odpoledne jsme se společně s nadšením ponořili do tvoření drobných vánočních dekorací. Vytvořené vánoční dekorace byly nabízeny na Rozsvícení vánočního stromu o týden později. Výtěžek bude použit jako příspěvek na některou akci v obci v letošním roce. Jako úplně poslední akci loňského roku bych proto chtěla ještě zmínit účast našich členů na přípravě a samotném odpoledním Rozsvícení vánočního stromu.

Závěrem mi dovolte poděkovat jménem představenstva MS ČČK všem našim členům za jejich aktivitu na akcích, obci Velké Svatoňovice za finanční podporu a všem ostatním, kteří nám v průběhu roku pomáhali při organizaci nejrůznějších akcí a podporovali nás.
St. Illnerová

St. Illnerová

Myslivecký spolek

Černá čeládka

„Je to černý a valí se to na nás..", doufejme, že výrok zůstane pouze u černé zvěře čili prasete divokého a není to naše budoucnost.

Prase divoké je původním druhem, vyniká oproti ostatní zvěři vitalitou, neustálou chutí k jídlu, nadprůměrnou inteligencí a bezmeznou kázní v tlupě. Tyto veškeré vlastnosti ztěžují jeho lov. Chov byl po staletí vázán na existenci obor a přesto již Josef II. R.1786 řešil patentem jakousi rovnovážnost mezi ochranou polností a hospodaření se zvěří. V současné době problematika zvýšených počtů tohoto druhu zasáhla celou střední Evropu.

Celé údolí od hřebene Jestřebích hor po řeku Úpu je ideální pro černou konfiguraci terénu, porostní skladbou a v době vegetace i přístupností polních plodin. Část tohoto území o výměře necelých 1000ha myslivecky obhospodařuje spolek Jestřebí Velké Svatoňovice, průměrný roční lov černé zvěře činil do r.2010 do 25ks, poslední leta stoupl na 35ks.

Snahu spolku vypořádat se uspokojivě s tlakem černé zvěře i zemědělsky hospodařících subjektů doprovází řada opatření. Prvky k ochraně zemědělských ploch doznaly kvalitativní vývoj, bohužel, inteligentní prasátka reagovala jinak, než člověk plánoval. Účinnost opatření vizuálního či akustického charakteru se vždy snižovala, až přestala být zvěří vnímána, později nepomohla ani syntetická chemie (a to je pořádný smrad). Jedním z novodobých opatření jsou odchytová zařízení, v nichž se divočáci většinou odstřelí, nejsem si jist, zda běžný smrtelník bude chápat tuto činnost kladně, názory se různí i mezi myslivci. Nenásilným opatřením se jeví nově zkonstruovaný akustický plašič, který imituje zvuk výstřelu a následně hlasový projev těžce zasaženého kusu černé. Plus spočívá za prvé ve využití hlasu signalizujícího ohrožení zvěře a tento projev je po stovky let stejný, za druhé působí na ploše bez rozdílu výměry a vlastníka.

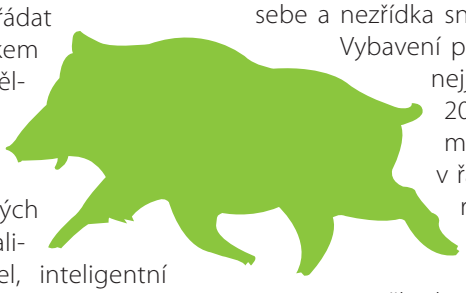

Myslivecký spolek zakoupil 2ks těchto přístrojů v hodnotě 20.000,-Kč po předchozím vyzkoušení, jeden obsáhne 30-50ha ploch. Účinnost byla poměrně vysoká, hlavně u vodících bachyní, ale nic není stoprocentní. Vždy se objeví přivandrovalá zvěř táhnoucí krajem za žírem. Lov, jako další součást, je specifickou kapitolou, zvlášť s ohledem na bezpečnost nebo vybavení. Pohybem po honitbě, hlavně v noci, mnohdy ohrožují lidé nepřímo sami sebe a nezřídka snažení myslivce zmaří. Vybavení pro lov v noci přijde v nejjednodušší verzi na 20 až 60tis.Kč, ale pro movité jsou věci na trhu v řádech stovek tisíc korun. V rozpětí financí na vybavení se řádově mohou pohybovat i škody způsobené zvěří, takže investice do prevence je velmi vhodná.
V souvislosti se zmíněnou prevencí myslivecký spolek Jestřebí děkuje obci Velké

Svatoňovice za příspěvek na plašiče a občanům regionu za informace o pohybu zvěře i toleranci zvuku, který může dosáhnout do obydlených zón.

Začátek i konec roku jsou obdobím snížené potravní nabídky a je nutno udržet přiměřenou péčí zvěř v dobré kondici. Nabídka doplňkových krmiv z přírodních zdrojů je rozšířena o specielně vyráběné směsi s příměsí minerálů nebo účinky na eliminaci škodlivého vlivu řepky.

Vegetační období je víceméně stále ovlivněno četností výskytu zvěře černé, zemědělsky obhospodařované plochy vyžadují nepřetržité sledování a případnou ochranu. Nejúčinnějším prvkem zůstává lov. V tomto ohledu jsme využili možnosti lovit i dospělou černou zvěř.

Lov zvěře srnčí podléhá plánování a ve výsledku nutně zahrnul i zvýšené úhyny vlivem dopravy.

Po krátké přestávce se opět podařilo ulovit několik jedinců psíka mývalovitého, lov ostatní dravé zvěře nevybočil ze standartu posledních let.
Celkem bylo uloveno 98ks zvěře (hlavně srnčí 38ks+24úhyn, černá 29ks+4úhyn, liška 23ks+1úhyn, psík 3ks), nedílnou součástí lovu je spolupráce s veterinární správou.

Nejen lovem jsme živi, takže ve zbylém čase pečujeme o les v majetku spolku, postupně se vylepšují provozní podmínky chaty, administrativně došlo k převodu sdružení na spolek. Za kulturou je možné vyrazit alespoň zkraje roku, kdy náš spolek pořádá pravidelnou zábavu.

J. V. - mysl. hosp.

Z činnosti Kulturní komise

Obecní úřad uskutečnil pro občany dvoudenní **zájezd na Moravu**. Cílem byly Velké Bílovice, sklípek vinaře pana Zapletala.

Vyjeli jsme 22.října dopoledne, abychom nejeli jen na dobré vínko, ale užili si trochu jak se říká, kultury ducha. První poznávací zastávka byla na zámku v Náměšti nad Oslavou. Měli jsme štěstí. V komnatách byly nainstalovány ukázky stolování tehdejšího zámeckého panstva, což bylo krásné zpestření prohlídky i jinak krásného zámku.

Po dojezdu do cíle našeho zájezdu jsme se ubytovali a poté nastalo to pravé hodování. Měli jsme připravenou opravdu vydatnou večeři, výborné pečené koleno. Dobrý základ pro naší následnou degustaci různých osvěžujících nápojů. Pan Zapletal nám podal výklad o víně a

zároveň nám každému nalil ochutnat. Každý si z ochutnávky vybral co mu nejvíce chutnalo a pak celý večer popíjel. Při živé hudbě a tanci propukla družná zábava při které čas tak rychle ubíhal.
Ráno na druhý den nás majitel provedl vinařstvím, seznámil nás podrobně s výrobou vína, abychom si nemysleli, že je to práce jen ve sklípku. Pak již nezbylo nic jiného než si nakoupit nějaké to vínko s sebou a vyrazit k domovu.
Závěrem snad už jen poděkování panu řidiči Honzovi Sedláčkovi, že nás spokojené, bezpečně dovezl domů a panu Liboru Těžkému za zařízení pěkného zájezdu.

Setkání seniorů 15.12. v místním kulturním klubu.

Kulturní komise ve spolupráci s obecním úřadem připravila, jako každoročně tradiční předvánoční akci "Setkání seniorů"

s kulturním programem.
Setkání zahájil místostarosta obce pan Libor Kneifel přivítáním všech přítomných. Po té již vystoupily naše nejmenší děti z mateřské školy. Po nich děti ze základní školy předvedly pohádku Dvanáct měsíčků, proloženou moderně reklamami. Poděkování a pochvalu zaslouží jak děti, tak i paní učitelky. A to nejen za vystoupení, ale i za obětavost při přípravě, vždyť např. při zkouškách museli být už v 7 hod, jak se říká na place!

Za vystoupením dětí nezůstaly pozadu ani učitelky a ostatní zaměstnankyně školy. Jimi vytvořený "andělský sbor" s úspěchem zazpíval vtipnou vánoční koledu.

Z krajské Rady seniorů přijela seznámit s

některými aktuálními zprávami a nároky seniorů předsedkyně rady Ing. Ryglová Růžena.

Pak vystoupily "Veselé bábinky" z Hronova jako kuchařinky s tancem na písničku "Pekař peče housky" a sklidily zasloužený potlesk. Nezklamaly ani naše "Starý Westy". Ty turistickou scénkou a vánočním tanečkem zpestřily odpolední setkání. Po nich již vystoupilo duo Kapka, které hrálo k tanci a poslechu. Nemohla chybět ani pozornost v podobě občerstvení ve formě řízku se salátem. Akce se zúčastnilo asi sto, jistě spokojených občanů.

Vánoční program druhý den předvedli školní děti ještě pro rodiče.

V pátek 16. prosince navečer se sešli občané u Obecního úřadu na již tradiční akci **Zpívání u vánočního stromu**. Letos nově i s malým trhem s vánočními výrobky místních občanů. Každý se mohl ohřát výborným vánočním punčem, připraveným našimi zastupiteli. K vánoční pohodě přispělo žesťové sdružení trubačů z hudební školy z Úpice. Na takových akcích je hlavně pěkné, že se všichni sejdeme a vychutnáme společně přicházející vánoční pohodu.

Na sobotu 17.prosince zorganizovala kulturní komise **zájezd do Prahy** na muzikál Mamma mia. Do vánoční Prahy se vydalo 32 občanů. Vedle krásného předvánočního kulturního zážitku z muzikálu jsme měli i čas na nasátí Pražské předvánoční atmosféry. Především dopolední, ale zvláště pak večerní prohlídkou centra Prahy a návštěvou trhu na Staroměstském náměstí. Celý zájezd byl zorganizován za podpory Obecního úřadu.

Kulturní komise by uvítala náměty od občanů na akce v roce 2017. Každý známe krásná místa naší vlasti a přehled o dění kolem nás. Kulturní komise nemůže zaznamenat vše, ale společně můžeme zorganizovat a následně prožít krásné chvíle.

text Lída Špetlová, Foto Jan Špetla

Tříkrálová sbírka

6. a 7. ledna proběhla tradiční tříkrálová sbírka na podporu charitativních projektů. Díky obětavé práci koledníků a štědrosti Vás přispěvatelů se letos vybralo 29.925,- Kč, což opět předčilo číslo z předchozích let. Převážná část prostředků přispěje na provoz červenokosteleckého Hospicu Anežky České. Zbylé prostředky podpoří terénní pečovatelskou službu, která poskytuje péči i našim potřebným spoluobčanům nebo na humanitární pomoc v krizových situacích jak u nás tak v zahraničí.

Děkujeme všem občanům, kteří otevřeli své dveře i srdce a přispěli na dobrou věc. Tím i ocenili práci koledníků. I my se připojujeme k poděkování především dětem, ale i vedoucím skupinek,kteří v letošních náročnějších podmínkách Tříkrálovou sbírku zajistili.

Amatérská meteorologie ve Velkých Svatoňovicích

Amatérská meteorologická stanice v naší obci se nachází na Valech u č. p. 277 a je v provozu od května 1993. Od 8. května 2010 je měření částečně automatizováno a jeho výsledky jsou přístupné v reálném čase na webové stránce http://www.meteosvatonovice.unas.cz.

Jaké bylo v naší obci počasí ve IV. čtvrtletí roku 2016?

Říjen s průměrnou měsíční denní teplotou +7,98 °C znamenal v našich končinách návrat k poklidnému a běžnému podzimnímu počasí. Ve srovnání s minulými říjny byl slabě teplotně nadprůměrný (9. nejteplejší říjen v období 1996 - 2016). Srážek spadlo v průběhu měsíce 69,8 mm, a to během 26 dní, čímž se tento měsíc zařadil mezi nejvlhčí v historii měření (ne však v celkovém srážkovém úhrnu). Letní dny se již nevyskytly, stejně jako bouřky s letním obdobím spjaté. Pouze byla pozorována blýskavice z bouřky vzdálené, a to hned 2. října. Mrazy se nám zatím vyhýbaly, kromě slabého přízemního mrazíku dne 7. října.

Listopad pokračoval v nevýrazném a klidném trendu, pouze s dalším poklesem teplot. Průměrná měsíční denní teplota +2,79 °C (mírný podprůměr) znamenala umístění listopadu na 9. nejteplejší příčce mezi lety 1996 - 2016. Srážky se objevily celkem v 19 dnech, o celkovém úhrnu 42,7 mm, a dočkali jsme se již i jejich pevného skupenství - první sníh padal 3. listopadu a na zemi se udržel alespoň ve formě poprašku. Na souvislou vrstvu sněhu jsme museli počkat až do posledního dne měsíce. Ruku v ruce s prvním sněžením přišel i první opravdový mráz. Celkem jsme zaznamenali 15 mrazových dnů (s denním minimem klesajícím pod 0 °C) a 2 dny ledové (s denním maximem nevystupujícím nad 0 °C), přičemž prvním takovým dnem byl 12. listopad.

Prosinec nám ukázal celkem zimní tvář, ačkoliv ne zrovna ve formě bílé peřiny. S průměrnou měsíční teplotou -0,72 °C (lehce nadprůměrnou) se zařadil na 9. pozici mezi nejteplejšími prosinci v letech 1996 - 2016. V průběhu měsíce spadlo 38,9 mm převážně smíšených srážek. Nejvíce sněhu pak leželo na Štědrý den, a to 3 cm. Díky častému střídání teplot kolem bodu mrazu nás v 5 dnech potrápil výskyt ledovky na cestách. Klesající teploty umožnily naměření 26 mrazových a 11 ledových dnů. Nejchladnějším dnem II. pololetí se stal 21. prosinec s ranní teplotou -8,9°C. Tento měsíc také přinesl hned dva rekordy. Nejvyšší tlak vzduchu naměřený od ledna 2006 dosáhl hodnoty 1043,1 hPa dne 29. prosince. Nejsilnější vítr roku pak zadul ráno 2. prosince a roztočil lopatky anemometru až na 14,8 m/s (na stožáru na Kyselce pak k 22 m/s).

Námrazové jevy v prosinci 2016

Díky častému výskytu inverzních situací (teplota s výškou neklesá, nýbrž stoupá), jež byly ukončovány přechody frontálních rozhraní, byla v prosinci naše obec několikrát postižena výskytem námrazových jevů. Některé z nich, jako například běžné jíní, jsou vcelku neškodné, jiné naopak nebezpečné - ať už se jedná o ledovku nebo námrazu nahromaděnou v množství, které dokáže lámat větve i celé stromy a strhávat elektrické vedení. Ledovka se v průběhu prosince vyskytla celkem v 5 dnech, poprvé 7. prosince a naposledy na Štědrý den ráno. Většinou vznikla díky mrznoucímu mrholení (spojenému s přechodem teplé fronty) padajícímu na promrzlý povrch. Vyšší polohy obce (hlavně Markoušovice) zase zaznamenaly výskyt námrazy/jinovatky - a to především před Vánoci. Námraza zde vznikala díky dlouhodobému přetrvávání nízké inverzní oblačnosti a ve vrcholových partiích Jestřebích hor dosahovala mocnosti i přes 10 centimetrů.

Co jsou námrazové jevy?

Rozlišujeme 3 základní skupiny námrazových jevů: ledovku, náledí a námrazu.

Ledovka vzniká při mrznoucím dešti nebo mrholení, kdy kapalná voda dopadá na povrch s teplotou pod 0 °C a následně mrzne. Vodní kapky vytvářejí průhlednou vrstvu ledu s hladkým povrchem, která je velmi kluzká. Několikacentimetrová vrstva ledovky dokáže lámat větve i celé stromy a trhat elektrické vedení.

Náledí je ledovou vrstvou, pokrývající zemský povrch, která vzniká postupným zmrznutím kapek deště nebo mrholení při teplotě vzduchu pod 0 °C. Vzniká také zmrznutím částečně nebo úplně roztátého sněhu při poklesu teploty pod bod mrazu. Díky dennímu chodu teploty po západu slunce často namrzají mokré

stopy po tajícím sněhu shrnutém k okraji vozovek a vedle náledí dochází k tvorbě tzv. **zmrazků**.

Námraza vzniká zmrznutím drobných kapek mrznoucí mlhy nebo oblaků při jejich styku s povrchem země, s povrchy objektů a předmětů o teplotě pod bodem mrazu. Námraza se však může tvořit i srážením vzdušné vlhkosti na dostatečně prochlazeném zemském povrchu a předmětech bez přítomnosti mlhy nebo oblačnosti. Takto vzniká jíní, neboli též „šedivý mráz".

Průsvitná námraza se vytváří při teplotách povrchu v rozmezí mezi 0 až -3 °C. Má formu hladké, kompaktní, zpravidla průsvitné usazeniny ledu s drsným povrchem. Je velmi přilnavá, odolává i silnému větru a od povrchu, na který přilnula, může být oddělena jen mechanickým rozbitím nebo táním.

Zrnitá námraza vzniká při teplotách podkladu mezi -2 až -10 °C z důvodů rychlého zmrznutí vodních kapek či par. Má vzhled zrnité, obvykle bílé usazeniny v podobě sněhobílých trsů vláknité struktury, která je poměrně značně přilnavá, může však být snadno oddělena od podloží, na kterém je usazena.

Jinovatka je krystalická námraza, křehká, na slunci se lesknoucí usazenina složená z jemných ledových jehel, šupin, sloupků, kornoutků nebo trsů se zřetelnou krystalickou strukturou. Vzniká při teplotě výrazně pod nulou, při velké vlhkosti vzduchu (blízké 100 %) a ideálně bezvětří.

T. Prouza

Připravované akce

Zábava

4.2.2017	Hasičský ples v K-Klubu
24.2.2017	Obecní ples v K-Klubu
28.2.2017	v 16:00 Masopustní průvod masek od školy v Markoušovicích
18.3.2017	Josefovská zábava v hospodě Na Puškvorci
15.4.2017	Country zábava v hospodě Na Puškvorci
30.4.2017	Pálení čarodějnic s večerní zábavou v hospodě Na Puškvorci

Přednášky a kultura

2.2.2017	Přednáška s promítáním filmu, pana Zdeňka Nývlta z Červeného Kostelce, který u nás již několikrát vystoupil, nyní s tématem „Balt a Rujana" v zasedačce OÚ
11.2.2017	V K-Klubu divadelní představení souboru Medvěd Stárkov pod názvem Divadelní Mr. Bean
22.2.2017	Poskytování první pomoci při úrazech a ohrožení života v zasedačce OÚ
8.4.2017	Jarní Country zábava s kapelou „Pěna" v K-Klubu

Sport

11.2.2017	Turnaj dvojic šipky v hospodě Na Puškvorci Velikonoční turnaj ve stolním tenise
15.4.2017	Velikonoční fotbal - fotbalové hřiště
6.5.2017	tradiční pochod Babička
	Bližší informace budou na info tabulích obce a v hlášení obecního úřadu

Pravidelné aktivity

Tělocvična Markoušovice

mládež	Po.	17:30
cvičení ženy	Čt.	17:30
malá kopaná	Pá.	18:00
volejbal	Pá.	19:00

Tělocvična Velké Svatoňovice

cvičení ženy	Po.	18:00
lukostřelba	Út.	19:00
volejbal	Po.	19:30
	Ne.	17:00
tenis	Po.	16:00
nohejbal	Út.	16:30
	Čt.	16:00
	Ne.	19:00
stolní tenis	St.	16:00
	Pá.	17:30
taneční kroužek	St.	13:30

Zpravodaj občanů Velkých Svatoňovic a Markoušovic , vydává jako periodický tisk územního samosprávného celku čtvrtletně OÚ Velké Svatoňovice 68, IČO 278 394
Číslo 1/ 2017 vyšlo nákladem 600 výtisků 25.1.2017, uzávěrka dalšího čísla 15.4.2017
evidenční číslo **MK _R E 22736.**
Grafické zpracování a tisk: Tiskárna PRATR a.s.Náchodská 524, 54103 Trutnov